

NATUURONDERZOEK SMOKKELHOEK KAPELLE

Haas, kleine marterachtigen en rugstreeppad

ECOLOGISCH

60°F 15°C

05-05-2022 10:56:36

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Rho Adviseurs
Contactpersoon: Lotte ten Braak
Adres: Postbus 150
3000 AD Rotterdam
Tel: 0118-689054
E-mail: lotte.tenbraak@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. D. Withagen

Auteur: ing. D. Withagen
Kwaliteitscontrole: ing. J. Koorevaar

Projectcode: RAVW2262
Status: Concept
Datum: 13-9-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten bij
brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O.
Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de
Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee
toegang tot de meest volledige natuurgegevens in
Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek.....	6
2.1	Haas	6
2.2	Kleine marterachtigen	6
2.3	Rugstreeppad	6
2.4	Overzicht inventarisaties.....	6
3	Resultaten	7
3.1	Haas	7
3.2	Kleine marterachtigen	7
3.3	Rugstreeppad	7
3.4	Beschermde functies projectgebied	7
4	Conclusie en aanbevelingen	8
4.1	Conclusie	8
4.2	Aanbevelingen t.a.v. de Wet natuurbescherming.....	8
	Bijlage 1: Kaart resultaten haas	9
	Bijlage 2: Kaart locaties cameravallen kleine marterachtigen	10
	Bijlage 3: Kaart resultaten rugstreeppad	11
	Bijlage 4: Foto's cameravallen	12

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens braakliggend terrein open te stellen voor vestiging van bedrijven. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In 2022 is door Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een quickscan Wet natuurbescherming¹. Uit de quickscan is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor de haas, kleine marterachtigen en de rugstreeppad. In opdracht van Rho Adviseurs is derhalve een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door de haas, kleine marterachtigen en de rugstreeppad. Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Er wordt onderscheid gemaakt in soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Er kan mogelijk zonder een ontheffing middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten en aan de voorwaarden in de gedragscode wordt voldaan.

De rugstreeppad is op Europees niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor de Europees beschermde soort zijn opgenomen in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn) van de Wet natuurbescherming. De haas en kleine marterachtigen zijn op nationaal niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

¹ Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. (2022). *Quickscan Wet natuurbescherming Smokkelhoek te Kapelle* (Projectcode: RANA2221). 14 maart 2022.

Europees beschermde soorten – Habitatrichtlijn (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten (Artikel 3.10 Wet natuurbescherming)

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 HAAS

De aanwezigheid van de haas in het projectgebied is onderzocht met behulp van een warmtebeeldkijker. In de periode maart – april 2022 is hiertoe één nachtelijke inventarisatieronde uitgevoerd. Gedurende de inventarisatie is het projectgebied met een warmtebeeldkijker onderzocht op de aanwezigheid van de haas. Tijdens de overige inventarisaties is eveneens aandacht besteed aan het voorkomen van de haas binnen het projectgebied.

2.2 KLEINE MARTERACHTIGEN

De onderzochte kleine marterachtigen betreffen de hermelijn en de wezel. Het onderzoek naar de hermelijn en de wezel heeft primair plaatsgevonden met behulp van zogenaamde wezelcamera's. Dit zijn standaard cameravallen welke in een behuizing zijn geplaatst met twee openingen geschikt voor kleine marterachtigen. In de behuizing is vervolgens geurstof en lokvoer aangebracht. Deze cameravallen zijn minstens zes weken actief geweest in de periode maart – augustus 2022, waarbij ze tweewekelijks zijn uitgelezen en de batterijen vervast zijn.

Aanvullend op de wezelcamera's is op een strategische plaats in het veld een struikrover geplaatst. Dit betreft een standaard cameraval welke in een korte PVC buis is geplaatst. Voor de camera is een geurstof aangebracht om de trefkans op individuen van kleine marterachtigen te vergroten. De cameraval locaties zijn ter plaatse in het veld bepaald aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat. De verschillende inventarisatiemethoden vullen elkaar aan en weergeven een nauwkeurig beeld van de verspreiding.

Het voorkomen van de wezel en de hermelijn is naast de aanwezigheid van voldoende dekking ook afhankelijk van de aanwezigheid van voldoende prooidieren. Om die reden is bij de plaatsing en bij de controles ook specifiek gelet op sporen, prooiresten en individuen van prooidiersoorten voor de marterachtigen. Het onderzoek naar kleine marterachtigen is uitgevoerd conform de "Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming" van de Provincie Noord-Brabant².

2.3 RUGSTREEPPAD

De inventarisaties van de rugstreeppad zijn uitgevoerd onder voor deze soort gunstige weersomstandigheden en op basis van het Kennisdocument Rugstreeppad³. Hierbij is de aanwezigheid van koorzang en larven onderzocht. Bij het onderzoek naar de rugstreeppad hebben twee bezoeken plaatsgevonden in de periode 15 april – 1 juni 2022 (t.b.v. koorzang) en één bezoek in de periode juni – juli 2022 (t.b.v. koorzang en larven). Tijdens de overige inventarisaties is eveneens aandacht besteed aan het voorkomen van beschermde amfibieën.

2.4 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het onderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. A.C.Y. van den Berg, ing. W. Poppe en ing. D. Withagen.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
28-04-2022	22:00 – 23:00	Landzoogdieren	Kleine marterachtigen	Vrijwel geheel bewolkt, 3 Bft, 11 °C
28-04-2022	23:00 – 00:00	Landzoogdieren	Haas	Vrijwel geheel bewolkt, 3 Bft, 10 °C
12-05-2022	21:15 – 22:15	Landzoogdieren	Kleine marterachtigen	Half bewolkt, 3 Bft, 13 °C
12-05-2022	22:15 – 23:15	Amfibieën	Rugstreeppad	Half bewolkt, 3 Bft, 13 °C
24-05-2022	00:30 – 01:30	Amfibieën	Rugstreeppad	Vrijwel geheel bewolkt, 4 Bft, 12 °C
09-06-2022	14:00 – 15:00	Landzoogdieren	Kleine marterachtigen	Half bewolkt, 3 Bft, 19 °C
09-06-2022	15:00 – 16:00	Amfibieën	Rugstreeppad	Half bewolkt, 3 Bft, 19 °C
09-06-2022	23:00 – 00:00	Amfibieën	Rugstreeppad	Half bewolkt, 3 Bft, 15 °C

² Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.

³ BIJ12 2017, Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0. juli 2017.

3 RESULTATEN

3.1 HAAS

In het projectgebied zijn tijdens het onderzoek met de warmtebeeldkijker zes individuen van de haas waargenomen. De zes individuen van de haas zijn bij elkaar aangetroffen in het oosten van het projectgebied in een grasland. Het projectgebied fungeert als verblijfplaats voor zes individuen van de haas. In de directe omgeving van het projectgebied zijn vijf individuen van de haas waargenomen met de warmtebeeldkijker. Tijdens overige inventarisaties zijn eveneens individuen van de haas waargenomen in en in de directe omgeving van het projectgebied. De groenstructuren in de directe omgeving van het projectgebied fungeren eveneens als verblijfplaats van de haas. In bijlage 1 zijn de resultaten van het onderzoek naar de haas op kaart weergegeven.

3.2 KLEINE MARTERACHTIGEN

Tijdens het onderzoek zijn geen individuen van kleine marterachtigen aangetroffen. Op de wezelcamera's zijn individuen van de bosmuis, bruine rat, huisspitsmuis en de woelmuis (soort onbepaald) waargenomen. Op de struikrover zijn individuen van de bergeend, bosmuis, bruine rat, egel, fazant en de haas vastgelegd. Het projectgebied lijkt voldoende prooidieren voor kleine marterachtigen te bevatten. Aangezien er geen individuen van kleine marterachtigen zijn vastgelegd op de cameravallen, wordt de aanwezigheid van verblijfplaatsen van kleine marterachtigen uitgesloten. In bijlage 2 zijn de locaties van de cameravallen van het onderzoek naar kleine marterachtigen op kaart weergegeven. In bijlage 4 zijn camerabeelden van de cameravallen in het projectgebied weergegeven.

3.3 RUGSTREEPPAD

In het projectgebied zijn geen individuen van de rugstreeppad waargenomen. Tijdens de inventarisatierondes voor koorzang zijn geen roepende individuen vastgesteld. Er zijn eveneens geen individuen van de rugstreeppad waargenomen tijdens het onderzoek naar larven. Gedurende het onderzoek zijn enkele roepende individuen van de bastaardkikker waargenomen in de omgeving van het projectgebied. In bijlage 3 zijn de resultaten van het onderzoek naar de rugstreeppad op kaart weergegeven.

3.4 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in het projectgebied.

Tabel 2: Beschermde functies

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.10	Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Verblijfplaats

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Het projectgebied fungeert als verblijfplaats van de haas. Tijdens het onderzoek zijn zes individuen van de haas in het projectgebied waargenomen. De groenstructuren in de directe omgeving van het projectgebied fungeren eveneens als verblijfplaats van de haas.

Gedurende het onderzoek naar kleine marterachtigen zijn geen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen vastgesteld. In het projectgebied zijn geen individuen van kleine marterachtigen waargenomen.

In het projectgebied zijn geen individuen van de rugstreeppad waargenomen.

4.2 AANBEVELINGEN T.A.V. DE WET NATUURBESCHERMING

Het projectgebied fungeert als verblijfplaats van de haas. Tijdens de werkzaamheden gaat het geschikt habitat voor verblijfplaatsen van de haas in het projectgebied verloren en kunnen individuen van de haas worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen van de haas dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10, lid 1b) te worden aangevraagd. Aan deze ontheffing kunnen nader te specificeren mitigerende maatregelen worden gesteld.

Het projectgebied biedt geschikt broedbiotoop voor broedgevallen van algemene broedvogels. Het is aan te bevelen werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaats te laten vinden. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient het projectgebied vooraf ongeschikt te zijn gemaakt of dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Er zijn algemene amfibieën en zoogdieren aanwezig in het projectgebied. Het doden van aanwezige fauna dient tijdens de werkzaamheden te worden voorkomen.

Het is aan te bevelen om gedurende de actieve periode van vleermuizen (globaal april t/m oktober) aanvullende nachtelijke verlichting tijdens de werkzaamheden zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende en passerende vleermuizen te voorkomen. Indien toch aanvullende nachtelijke verlichting wordt gebruikt in het actieve seizoen van vleermuizen, is het mogelijk om vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen met amberkleurig licht en richtarmaturen.

Bijlage 1: Kaart resultaten haas

Bijlage 2: Kaart locaties cameravallen kleine marterachtigen

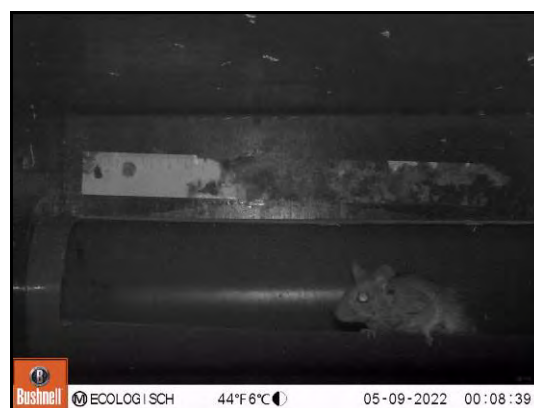
Bijlage 3: Kaart resultaten rugstreepad

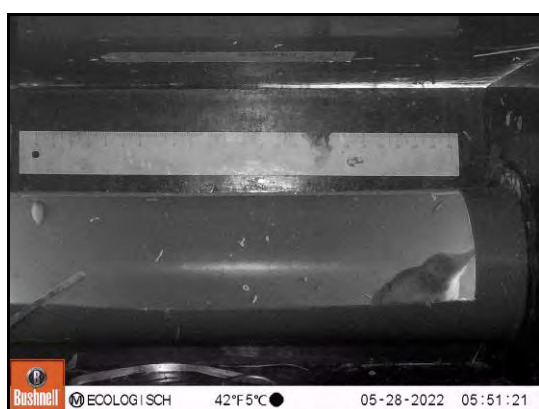
Bijlage 4: Foto's cameravallen

Afbeelding 1: Bruine rat op wezelcamera

Afbeelding 2: Bosmuis op wezelcamera

Afbeelding 3: Huisspitsmuis op wezelcamera

Afbeelding 4: Woelmuis (soort onbepaald) op wezelcamera

Afbeelding 5: Haas op cameraval

Afbeelding 6: Fazant op cameraval